

LÉTA STRACHU I NADĚJE (1949 - 1967)

krajské kolo

autoři: prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.
doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D.
PhDr. Richard Pavlovič, Ph.D.
JUDr. František Emmert, Ph.D.
Mgr. Norbert Kmeť, CSc.
PhDr. Petr Koura, Ph.D.
PhDr. Jiří Plachý, Ph.D.
Mgr. Miroslav Stulák

Zakroužkujte dle vašeho názoru správnou odpověď.

1. otázka: Jedním ze tří obžalovaných v procesu s tzv. spikleneckým centrem, kteří byli odsouzeni v roce 1952 na doživotí, byl také náměstek ministra zahraničních věcí, který se proslavil i v zahraničí knihou Doznání, podle níž byl na Západě natočen film. Byl to:

- a) André Simone
- b) Vlado Clementis
- c) Arthur London
- d) Jiří Frejka

2. otázka: Kdo získal pro Československo jedinou zlatou olympijskou medaili na olympiádě v Melbourne v roce 1956?

- a) Stanislav Jungwirth
- b) Olga Fikotová
- c) Dana Zátoková
- d) Eva Bosáková

3. otázka: Jednalo se o jednoho z vůdčích ideologů éry prezidenta Antonína Novotného a zároveň jeho blízkého spojence. Znamé je jeho ostré odsouzení průběhu sjezdu spisovatelů v roce 1967, kde zaznívaly požadavky na liberalizaci a demokratizaci režimu. Zemřel v roce 1979. Byl to:

- a) Václav Kopecký
- b) Karel Hoffmann
- c) Jiří Hendrych
- d) Vratislav Krutina

4. otázka: Jak se nazývala skupina mladých lidí, kteří byli v září 1953 souzeni pro kriminální činy? Proces s touto skupinou zároveň doprovázela propagandistická kampaň proti angloamerické kultuře (rodokapsům a westernům).

- a) Letenská šlechta
- b) Vyšehradští jezdci
- c) Černí jezdci
- d) Žižkovští kovbojové

5. otázka: Jeden z prvních objektivnějších pohledů na význam západního odboje nabídl film *Atentát z roku 1964*. Kdo byl jeho režisérem?

- a) Jiří Krejčík
- b) Jiří Sequens
- c) Otakar Vávra
- d) Vladimír Čech

6. otázka: Na počátku 60. let došlo ke konfliktu v nejvyšším mocenském vedení, jehož výsledkem bylo na jaře 1962 odsouzení dlouholetého ministra vnitra, oficiálně za zpronevěru finančních prostředků. Jednalo se o:

- a) Josefa Kudrnu
- b) Vladimíra Kouckého
- c) Rudolfa Baráka
- d) Karola Bacílka

7. otázka: Pražský arcibiskup Josef Beran byl počátkem 50. let donucen opustit Arcibiskupský palác, poté byl několikrát internován na různých místech, posléze žil až do počátku roku 1965 na vykázaném místě mimo Prahu. Jaký byl jeho další osud?

- a) V únoru 1965 zemřel, pochován byl v rodné Plzni.
- b) V únoru 1965 byl jmenován kardinálem a mohl odjet do Říma.
- c) V únoru 1965 byl prezidentem Antonínem Novotným omilostněn a mohl se vrátit do Arcibiskupského paláce.
- d) V únoru 1965 ilegálně opustil Československo a odešel do exilu.

8. otázka: Dne 11. prosince 1949 se v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Číhošti dle přítomných svědků při kázání faráře Josefa Toufara několikrát pohnul kříž na hlavním oltáři. Jak tuto událost vykládá nejnovější bádání?

- a) Zinscenovali ji příslušníci Státní bezpečnosti, aby mohli rozpoutat represe proti řeckokatolické církvi.
- b) Křížem pohyboval farář Toufar pomocí ocelové struny, tím chtěl u věřících vyvolat protikomunistické nálady.
- c) Křížem pohyboval bez Toufarova vědomí číhošťský kostelník.
- d) Příčina pohybu kříže nebyla dosud objasněna.

9. otázka: V roce 1965 se „králem majálesu“ v Praze stal:

- a) spisovatel Josef Škvorecký
- b) sovětský básník Jevgenij Alexandrovič Jevtušenko
- c) americký básník Allen Ginsberg
- d) profesor pražské ČVUT Radim Servít

10. otázka: Které pražské divadlo zahájilo svoji činnost v říjnu 1959 divadelní hrou Člověk z půdy?

- a) Reduta
- b) Viola
- c) Semafor
- d) Divadlo Na zábradlí

- 11. otázka:** **Prešovský sobor, který proběhl v roce 1950, ve svých důsledcích znamenal:**
- a) obnovení pravoslavné církve v ČSR
  - b) sloučení městských částí Prešova do tzv. velkého Prešova
  - c) zrušení řeckokatolické církve v ČSR
  - d) sloučení evangelické církve s církví bratrskou
- 12. otázka:** **Jak se jmenoval prokurátor v procesu s Miladou Horákovou a Rudolfem Slánským, který se stal ztělesněním politických procesů padesátých let?**
- a) Karel Trudák
  - b) Ladislav Mácha
  - c) Osvald Závodský
  - d) Josef Urválek
- 13. otázka:** **Sídlo vedení KSS v Bratislavě se v polovině roku 1949 přestěhovalo do budovy v Hluboké ulici. Který neoficiální název se záhy ujal ve veřejnosti?**
- a) Bílý dům
  - b) Kreml
  - c) Pentagon
  - d) Gulag
- 14. otázka:** **Dne 1. května 1951 zahájila z Mnichova oficiální vysílání v českém a slovenském jazyce rozhlasová stanice:**
- a) Hlas Ameriky
  - b) Vltava
  - c) Rádio Svobodná Evropa
  - d) Deutsche Welle
- 15. otázka:** **Pětici členů odbojové skupiny bratří Mašínů, kteří počátkem října 1953 překročili čs. hranici do NDR, aby se dostali do Západního Berlína, tvořili:**
- a) Josef Mašín, Ctirad Mašín, Cyril Novák, Zbyněk Janata, Václav Švéda
  - b) Jan Mašín, Ctirad Mašín, Milan Paumer, Zbyněk Janata, Václav Švéda
  - c) Josef Mašín, Ctirad Mašín, Milan Paumer, Zbyněk Janata, Václav Švéda
  - d) Josef Mašín, Ctirad Mašín, Milan Paumer, Zdena Mašínová, Václav Švéda
- 16. otázka:** **Ve dnech 5. - 8. ledna 1949 byla na jednáních v Moskvě založena Rada vzájemné hospodářské pomoci (RVHP), mající za cíl hospodářskou integraci tzv. socialistických zemí. Zakládajícími členy RVHP byly:**
- a) Bulharsko, Československo, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, SSSR
  - b) Bulharsko, Československo, Maďarsko, NDR, Polsko, Rumunsko, SSSR
  - c) Bulharsko, Československo, Jugoslávie, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, SSSR
  - d) Albánie, Československo, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, SSSR, NDR

17. otázka: Emise papírových platidel tištěných v Moskvě, která vstoupila v platnost po provedení měnové reformy v roce 1953, tvořila nominální hodnoty:

- a) 1, 5, 10, 20, 50, 100 a 500 Kčs
- b) 1, 2, 5, 10, 50 a 100 Kčs
- c) 1, 3, 5, 10, 25, 50 a 100 Kčs
- d) 10, 20, 50, 100, 500 a 1000 Kčs

18. otázka: Poslední útvary nesoucí označení pomocný technický prapor byly zrušeny:

- a) 1. května 1950
- b) 1. května 1954
- c) 1. května 1958
- d) 1. května 1968

19. otázka: V roce 1967 přerušilo Československo v důsledku mezinárodních událostí diplomatické styky:

- a) s USA
- b) s Egyptem
- c) s Izraelem
- d) se Španělskem

20. otázka: V březnu 1953 umírá prezident ČSR Klement Gottwald. Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- a) Klementu Gottwaldovi byl uspořádán státní pohřeb a byl pochován v rodném Vyškově.
- b) Klement Gottwald byl pochován po smutečním obřadu v kruhu nejbližších na Olšanských hřbitovech.
- c) Po vzoru Lenina bylo tělo Klementa Gottwalda nabalzamováno a umístěno ve skleněném sarkofágu v Národním památníku na Vítkově.
- d) Klement Gottwald byl pochován v Kremlu vedle J.V. Stalina.

21. otázka: Které z následujících tvrzení týkajících se mužstva (nikoliv důstojníků a poddůstojníků) pomocných technických praporů (PTP) je zcela pravdivé?

- a) Jednalo se pouze o sympatizanty nekomunistických stran.
- b) Za práci dostávali finanční odměnu.
- c) Všichni byli v postavení vězňů.
- d) Nesměli nosit uniformy.

22. otázka: Jak se jmenovala kniha cestovatelů Jiřího Hanzelky a Miroslava Zikmunda vydaná v roce 1952 po jejich návratu z první cesty?

- a) Afrika snů a skutečnosti
- b) S Tatrou kolem světa
- c) Kolem světa za 80 dní
- d) S Tatrou kolem Afriky

23. otázka: Jak se nazývala akce Státní bezpečnosti z počátku 50. let na získání městských bytů pro prominenty komunistického režimu na úkor nekomunistických předúnorových elit?

- a) Akce K
- b) Akce řehole
- c) Akce B
- d) Akce Z

24. otázka: Kolik krajů vzniklo na Slovensku v roce 1960?

- a) 2
- b) 3
- c) 6
- d) 9

25. otázka: Kdo byl v letech 1953 - 1963 předsedou vlády ČSR?

- a) Viliam Široký
- b) Jozef Lenárt
- c) Gustáv Husák
- d) Zdeněk Fierlinger

26. otázka: Který slovenský politik se stal předlohou pro hlavní postavu románu Ladislava Mňačka *Jak chutná moc?*

- a) Ladislav Novomeský
- b) Vasil Biľak
- c) Alexander Mach
- d) Rudolf Strechaj

27. otázka: V komunistickém období se konala v Československu hromadná veřejná tělocvičná vystoupení, tzv. spartakiády. První proběhla v roce:

- a) 1950
- b) 1955
- c) 1960
- d) 1965

28. otázka: Pod pojmem vykonstruovaný politický proces se rozumí, že:

- a) soudci v těchto jednáních konají nezávisle na výkonné moci.
- b) k odsouzení obžalovaného dochází na základě smyšlených obvinění.
- c) do pravomoci soudních orgánů nezasahují členové KSČ.
- d) každý takový proces je pod nezávislou veřejnou kontrolou.

29. otázka: Která z následujících výpovědí je přesná?

- a) Gen. Heliodor Píka byl popraven v plzeňské věznici na Borech.
- b) Gen. Heliodor Píka byl popraven v pankrácké věznici.
- c) Gen. Heliodor Píka byl popraven ve věznici na Mírově.
- d) Gen. Heliodor Píka byl popraven v terezínské Malé pevnosti.

30. otázka: Dne 30. října 1949 byla dána do provozu nová železnice Hronská Dúbrava - Banská Štiavnica. Tato trať byla pojmenována a je dodnes **známá jako:**

- a) Trať družby
- b) Trať mládeže
- c) Trať Slovenského národného povstania
- d) Trať mieru

31. otázka: **Přídělový (lístkový) systém byl v Československu definitivně zrušen:**

- a) v souvislosti s přijetím zákona o prvním pětiletém plánu 27. října 1948
- b) v souvislosti se zavedením volného trhu k 1. lednu 1949
- c) v souvislosti s přijetím zákona o měnové reformě 30. května 1953
- d) v souvislosti s konáním X. sjezdu KSČ ve dnech 11. - 15. června 1954

32. otázka: V roce 1949 byl přijat branný zákon, který stanovil délku základní vojenské služby pro muže od 17 do 60 let na:

- a) 12 měsíců
- b) 18 měsíců
- c) 24 měsíců
- d) 30 měsíců

33. otázka: Tribunou demokratických a liberálních názorů se od roku 1963 staly **časopisy:**

- a) Kulturní tvorba, na Slovensku Nová myseľ
- b) Literární noviny, na Slovensku Kultúrny život
- c) Lidové noviny, na Slovensku Literárny týždenník
- d) Tribuna, na Slovensku Nové slovo

34. otázka: **Jozef Lenárt byl předsedou vlády ČSSR v letech:**

- a) 1958 - 1962
- b) 1962 - 1970
- c) 1963 - 1968
- d) 1969 - 1972

35. otázka: **Hlavní postavy ve filmu Pyšná princezna ztvárnili:**

- a) Vladimír Ráž a Dana Medřická
- b) Josef Zíma a Alena Vránová
- c) Miroslav Horníček a Milena Dvorská
- d) Vladimír Ráž a Alena Vránová

36. otázka: **Mezi režiséry nové vlny nepatří:**

- a) Ivan Passer
- b) Miloš Forman
- c) Karel Steklý
- d) Věra Chytilová

37. otázka: V souvislosti s měnovou reformou došlo ve dnech 1. - 3. června 1953 v Československu k masovým nepokojům a stávkám. V jednom městě přerostly nepokoje v otevřenou vzpouru, kterou musela likvidovat armáda. Stalo se tak:

- a) v Ostravě
- b) v Brně
- c) v Košicích
- d) v Plzni

38. otázka: Které politické osobnosti zařazujeme k hlavním představitelům československého demokratického exilu?

- a) Jozef Lettrich, Martin Kvetko, Hubert Ripka, Petr Zenkl
- b) Jozef Lettrich, Martin Kvetko, Zdeněk Fierlinger, Ladislav Holdoš
- c) Hubert Ripka, Petr Zenkl, Alois Petr, Zdeněk Nejedlý
- d) Martin Kvetko, Hubert Ripka, Alois Petr, Josef Plojhar

39. otázka: Nejrozsáhlejší amnestie zaměřená i na politické vězně byla v Československu vyhlášena v roce:

- a) 1950
- b) 1955
- c) 1960
- d) 1967

40. otázka: Proti komu byla v roce 1950 namířena „Akce K“?

- a) proti mužským řeholním řádům a jejich klášterům
- b) proti poslancům národně-socialistické strany
- c) proti homosexuálům
- d) proti příslušníkům české šlechty

41. otázka: Které z následujících tvrzení je správné?

- a) Čs. fotbalisté podleli ve finále MS 1962 Brazílii 1:2, jediným úspěšným střelcem čs. národního mužstva byl Josef Bican.
- b) Čs. fotbalisté podleli ve finále MS 1962 Brazílii 1:3, jediným úspěšným střelcem čs. národního mužstva byl Josef Masopust.
- c) Čs. fotbalisté podleli ve finále MS 1962 Španělsku 0:3.
- d) Čs. fotbalisté podleli ve finále MS 1962 Chile 1:3, jediným úspěšným střelcem čs. národního mužstva byl Viliam Schroj.

42. otázka: Které z následujících tvrzení je chybné?

- a) Režisérem filmu Hoří, má panenko byl Miloš Forman, kamera byla svěřena Miroslavu Ondříčkovi.
- b) Režisérem filmu Hoří, má panenko byl Miloš Forman, jedním ze scenáristů byl Jaroslav Papoušek.
- c) Film Hoří, má panenko byl Formanův poslední český film.
- d) Režisérem filmu Hoří, má panenko byl Miloš Forman, kamera byla svěřena Jaromíru Šofrovi.

43. otázka: Vedení KSS v 50. a na začátku 60. let reprezentovali:

- a) Vasil Biľak, Jozef Lettrich, Jozef Lenárt
- b) Peter Colotka, Viliam Plevza, Štefan Bašťovanský
- c) Karol Bacílek, Pavol David, Rudolf Strechaj
- d) Karol Bacílek, Gustáv Husák, Viliam Široký

44. otázka: V roce 1964 se stal jednou z nejpůvodnějších osobností v ČSSR Jan Smolík. Proč?

- a) Po 15 letech opět vybojoval pro Československo vítězství v cyklistickém Závodu míru.
- b) Obdržel Nobelovu cenu za chemii.
- c) Byl režisérem divácky mimořádně úspěšného filmu Limonádový Joe aneb Koňská opera
- d) Vytvořil nový světový rekord v běhu na 1500 metrů.

45. otázka: U příležitosti oslav 100. výročí kopané v Anglii se zápasu výběru světa proti domácímu týmu v roce 1963 zúčastnili také tři českoslovenští fotbalisté. Kteří?

- a) Josef Masopust, Svatopluk Pluskal, Ján Popluhár
- b) Josef Bican, František Plánička, Viliam Schroj
- c) Jozef Adamec, Andrej Kvašňák, Juraj Szikora
- d) Ferdinand Daučík, Jozef Vičan, Ladislav Kubala

46. otázka: Koncem října 1967 došlo k živelné demonstraci studentů ze strahovských kolejí v Praze. Co bylo její příčinou?

- a) snaha části členů předsednictva ÚV KSČ zrušit populární smíšené vysokoškolské koleje
- b) časté vypínání elektrického proudu na vysokoškolských kolejích
- c) značné zdražení platby za ubytování z 20 Kčs na 40 Kčs/os.
- d) nespokojenost studentů s obsazením postu 1. tajemníka ÚV KSČ

47. otázka: Která okolnost způsobila předčasný odjezd čs. hokejistů z mistrovství světa v ledním hokeji ve Švýcarsku v roce 1953?

- a) zranění několika klíčových hráčů národního mužstva
- b) zemřel prezident ČSR Klement Gottwald a v zemi byl vyhlášen státní smutek
- c) nespokojenost s rozhodováním zaoceánských rozhodčích
- d) z důvodu odchodu do exilu mužstvo opustil kapitán Vladimír Zábrodský

48. otázka: Na sklonku roku 1950 byl v Bratislavě popraven jeden z nejvýznamnějších partyzánských velitelů působících v době 2. světové války na území slovenského státu. Kdo se stal obětí justičního zločinu?

- a) Viliam Žingor
- b) Ján Ursíny
- c) Piotr Alexejevič Veličko
- d) Karol Šmidke

49. otázka: Která z následujících výpovědí týkajících se gen. Ludvíka Svobody je **pravdivá?**

- a) Po odvolání z funkce ministra národní obrany byl ihned penzionován.
- b) Po odvolání z funkce ministra národní obrany byl zatčen, následně byl po několik měsíců vazebně zadržován, poté byl propuštěn na svobodu.
- c) Po odvolání z funkce ministra národní obrany byl vzápětí jmenován náměstkem předsedy vlády pro tělesnou výchovu a sport.
- d) Po odvolání z funkce ministra národní obrany se stal velvyslancem v SSSR.

50. otázka: **Co bylo podstatou „akce 77 000“ z roku 1951?**

- a) Čs. vláda rozhodla o přemístění Romů z východního Slovenska do českého pohraničí.
- b) Z Rumunska přišly do Čech na pozvání čs. vlády tisíce osob s českými kořeny.
- c) Část administrativních zaměstnanců státní a veřejné správy byla převedena do výrobního procesu.
- d) Tisíce duchovních a řeholních sester byly donuceny vzdát se katolické víry.

počet bodů: _____

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI 1. kola

1. c Arthur London
2. b Olga Fikotová
3. c Jiří Hendrych
4. b Vyšehradští jezdci
5. b Jiří Sequens
6. c Rudolfa Baráka
7. b v únoru 1965 byl jmenován kardinálem a mohl odjet do Říma
8. d Příčina pohybu kříže nebyla dosud objasněna.
9. c americký básník Allen Ginsberg
10. c Semafor
11. c zrušení řeckokatolické církve v ČSR
12. d Josef Urválek
13. a Bílý dům
14. c Rádio Svobodná Evropa
15. c Josef Mašín, Ctirad Mašín, Milan Paumer, Zbyněk Janata, Václav Švéda
16. a Bulharsko, Československo, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, SSSR
17. c 1, 3, 5, 10, 25, 50 a 100 Kčs
18. b 1. května 1954
19. c s Izraelem
20. c Po vzoru Lenina bylo tělo Klementa Gottwalda nabalzamováno a umístěno ve skleněném sarkofágu v Národním památníku na Vítkově.
21. b Za práci dostávali finanční odměnu.
22. a Afrika snů a skutečnosti
23. c Akce B
24. b 3
25. a Viliam Široký
26. d Rudolf Strechaj
27. b 1955
28. b K odsouzení obžalovaného dochází na základě smyšlených obvinění.
29. a Gen. Heliodor Píka byl popraven v plzeňské věznici na Borech.
30. b Trať mládeže
31. c v souvislosti s přijetím zákona o měnové reformě 30. května 1953
32. c 24 měsíců
33. b Literární noviny, na Slovensku Kultúrny život
34. c 1963 - 1968
35. d Vladimír Ráž a Alena Vránová
36. c Karel Steklý
37. d v Plzni
38. a Jozef Lettrich, Martin Kvetko, Hubert Ripka, Petr Zenkl
39. c 1960
40. a proti mužským řeholním řádům a jejich klášterům
41. b Čs. fotbalisté podlehli ve finále MS 1962 Brazílii 1:3, jediným úspěšným střelcem čs. národního mužstva byl Josef Masopust.
42. d Režisérem filmu Hoří, má panenko byl Miloš Forman, kamera byla svěřena Jaromíru Šofrovi.
43. c Karol Bacílek, Pavol David, Rudolf Strechaj
44. a Po 15 letech opět vybojoval pro Československo vítězství v cyklistickém Závodu míru.
45. a Josef Masopust, Svatopluk Pluskal, Ján Popluhár
46. b časté vypínání elektrického proudu na vysokoškolských kolejích
47. b zemřel prezident ČSR Klement Gottwald a v zemi byl vyhlášen státní smutek
48. a Viliam Žingor
49. c Po odvolání z funkce ministra národní obrany byl vzápětí jmenován náměstkem předsedy vlády pověřeného vedením Čs. státního výboru pro tělesnou výchovu a sport.
50. c Část administrativních zaměstnanců státní a veřejné správy byla převedena do výrobního procesu.

LÉTA STRACHU I NADĚJE (1949 - 1967)

krajské kolo

OTÁZKY 2. kola

autoři: prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.
doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D.
PhDr. Richard Pavlovič, PhD.
JUDr. František Emmert, Ph.D.
Mgr. Norbert Kmeť, CSc.
PhDr. Petr Koura, Ph.D.
PhDr. Jiří Plachý, Ph.D.
Mgr. Miroslav Stulák

Na vyznačené místo napište správnou odpověď.

1. otázka: Jak se jmenoval komunistický funkcionář, který po druhé světové válce působil na jižní Moravě, kde byl mimo jiné iniciátorem akce „Mládež vede Brno“? V roce 1952 byl popraven v rámci procesu s Rudolfem Slánským. (pozn.: stačí uvést příjmení)

.....

2. otázka: Jak se jmenoval společenskokritický měsíčník, který byl vydáván v krátkém období 1964 - 1965 a pak ještě během Pražského jara a v jehož redakci pracovali mladí tvůrci, např. Bohumil Doležal a Jiří Gruša? Časopis byl zakázán pro svou nekonformnost a odmítání marxistického ideologického modelu.

.....

3. otázka: Jak se jmenovala organizace založená 25. února 1949 ve Washingtonu politiky, kteří nesouhlasili s komunistickým převratem?

.....

4. otázka: Jak se jmenoval první československý film, který se zabýval tématem nacistického pronásledování Židů? Natočil jej režisér Alfréd Radok, měl premiéru v lednu 1950 a záhy přestal být promítán, jelikož po estetické i obsahové stránce neodpovídal požadavkům socialistického realismu. Dnes je tento film považován za jeden z nejlepších českých filmů.

.....

5. otázka: V roce 1958 vyšel v Československu román zachycující poslední dny druhé světové války na malém městě očima mladého saxofonisty jazzového orchestru. Kniha byla okamžitě napadena, stažena z prodeje a její autor několik let nesměl publikovat. Uveďte alespoň příjmení autora a název románu.

..... + ...

6. otázka: V roce 1949 bylo přejmenováno moravské město Zlín. Jaký byl jeho nový název?

.....

7. otázka: V rámci procesu se „spikleneckým centrem Slánský a spol.“ byl k smrti odsouzen a 3. prosince 1952 na Pankráci popraven bývalý přednosta obávaného Obranného zpravodajství, poúnorový náměstek ministra národní obrany a divizní generál čs. armády zodpovědný za čistky a represe proti důstojnickému sboru. Jak se jmenoval?
(pozn.: stačí uvést příjmení)

.....

8. otázka: Dne 23. prosince 1953 byl rozvědkou StB z rakouského území do Československa unesen bývalý významný politik čs. sociálně demokratické strany a místopředseda první poúnorové vlády, který od roku 1949 žil v exilu a v roce 1963 zemřel ve vězení Praha-Ruzyně. Jak se jmenoval? (pozn.: stačí uvést příjmení)

.....

9. otázka: V roce 1962 proběhl první ročník hudební ankety *Zlatý slavík* časopisu *Mladý svět*. Uveďte jméno a příjmení zpěváka, který se v tomto roce stal absolutním vítězem.

.....

10. otázka: V listopadu 1962 byl v Praze na Letné zbourán monumentální pomník, kterému se lidově přezdívalo *fronta na maso*. Kterou osobnost měl oslavovat?

.....

11. otázka: V létě 1964 došlo na území Československa k objevu beden s nacistickými dokumenty, které údajně ukryli němečtí vojáci před koncem války v roce 1945. Ve skutečnosti se jednalo o podvrh StB s krycím označením akce *Neptun*. Kde k nálezům v oblasti Šumavy došlo?

.....

12. otázka: Napište příjmení alespoň dvou významných slovenských politiků odsouzených v procesu s tzv. *buržoazními nacionalisty* v roce 1954.

.....

13. otázka: Do které významné země nezískala cestovatelská dvojice Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund víza a musela v roce 1950 předčasně ukončit svoji první cestu?

.....

14. otázka: Jak se jmenoval úřad s působností ministerstva zřízený v roce 1949, který až do roku 1956 vykonával státní dozor nad církvemi?

.....

15. otázka: Uveďte alespoň příjmení politika, který stál v čele Komunistické strany Slovenska v letech 1953-1963.

.....

16. otázka: Který automobil s novou konstrukcí motoru vzadu se začal v Mladé Boleslavi vyrábět roku 1964?

.....

17. otázka: Dne 27. června 1950 byla v Praze přes protesty četných zahraničních osobností (např. A. Einstein, B. Russel) popravena významná česká politička. Tato představitelka ženského hnutí a hrdinka protinacistického odboje byla odsouzena k smrti ve vykonstruovaném procesu. Napište její jméno a příjmení.

.....

18. otázka: Dne 1. srpna 1953 vystoupil na veřejném shromáždění na stavbě klíčavské přehrady nedaleko Křivoklátu jeden čelný československý politik. Ve svém projevu se vyslovil pro dobrovolný vstup rolníků do JZD a řekl, že stát nebude nikomu bránit, jestliže se rozhodne z JZD vystoupit. K této myšlence se vrátil zanedlouho poté ještě ve svém vystoupení ve Stěžerech u Hradce Králové. Napište jméno a příjmení tohoto politika.

.....

19. otázka: V roce 1965 natočili režiséři Ján Kadár a Elmar Klos celovečerní film na motivy novely Ladislava Grosmana, který jako první film vyrobený v Československu získal cenu americké filmové akademie (*Oscar*). Film se odehrává v městečku na východním Slovensku, kde drobný živnostník získá v rámci arizace obchod staré židovky. Napište název tohoto filmu.

.....

20. otázka: Jak se nazýval největší a nejpopulárnější československý hudební festival populárních písní, jehož první ročník se uskutečnil v roce 1966?

.....

21. otázka: Počátkem 60. let dosáhli fotbalisté pražské Dukly řady úspěchů na zahraničních turnajích, zejména v USA. Uveďte název knihy spisovatele a sportovního redaktora Oty Pavla, která zachycuje tyto úspěchy.

.....

22. otázka: Ve dnech 27. - 29. června 1967 se konal IV. sjezd československých spisovatelů, na němž část autorů otevřeně vystoupila proti kulturní politice tehdejšího stranického vedení. Jeden z nejkritičtějších projevů přednesl tehdy jedenačtyřicetiletý spisovatel, autor románu „Sekyra“. Napište jeho jméno a příjmení.

.....

23. otázka: V roce 1959 získal Jaroslav Heyrovský Nobelovu cenu. Ve kterém oboru?

.....

24. otázka: Na jaře 1949 přijal čs. parlament zákon o státní kontrole vydávání a distribuce knih. Po předchozím zavedení cenzury v tisku a v rozhlasu tak bylo dovršeno ovládnutí médií komunistickou stranou. Kterému tehdejšímu ministerstvu byl svěřen státní dohled?

.....

25. otázka: Za jeden z nejvýznamnějších čs. filmů 60. let je kritiky považováno dílo zachycující život v období středověku na statku loupeživého zemana. Uveďte název filmu a jméno i příjmení významné slovenské herečky, která ve filmu ztělesnila hlavní roli počestné dívky předurčené k životu v klášteře.

..... + ...

počet bodů: _____

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI 2. kola

1. otázka: Otto Šling (stačí příjmení)	0 - 2 body
2. otázka: Tvář	0 - 2 body
3. otázka: Rada svobodného Československa	0 - 2 body
4. otázka: Daleká cesta	0 - 2 body
5. otázka: Josef Škvorecký (stačí příjmení) + Zbabělci	0 - 2 - 4 body
6. otázka: Gottwaldov	0 - 2 body
7. otázka: Bedřich Reicin (stačí příjmení)	0 - 2 body
8. otázka: Bohumil Laušman (stačí příjmení)	0 - 2 body
9. otázka: Waldemar Matuška	0 - 2 body
10. otázka: Stalina	0 - 2 body
11. otázka: v Černém jezeře	0 - 2 body
12. otázka: Gustáv Husák + Ladislav Novomeský + Ivan Horváth + Daniel Okáli + Ladislav Holdoš (stačí příjmení)	0 - 2 body
13. otázka: USA	0 - 2 body
14. otázka: Státní úřad pro věci církevní	0 - 2 body
15. otázka: Karol Bacílek (stačí příjmení)	0 - 2 body
16. otázka: Škoda 1000 MB (= Škoda 1000 + Škoda MB + embéčko)	0 - 2 body
17. otázka: Milada Horáková	0 - 2 body
18. otázka: Antonín Zápotocký	0 - 2 body
19. otázka: Obchod na korze	0 - 2 body
20. otázka: Bratislavská lyra	0 - 2 body
21. otázka: Dukla mezi mrakodrapy	0 - 2 body
22. otázka: Ludvík Vaculík	0 - 2 body
23. otázka: za chemii (hodnotit obor, nikoliv vynález!!!)	0 - 2 body
24. otázka: ministerstvu informací	0 - 2 body
25. otázka: Marketa Lazarová + Magda Vášáryová	0 - 2 - 4 body

---

(pozn.: postačují **zvýrazněné odpovědi**)

LÉTA STRACHU I NADĚJE (1949 - 1967)

krajské kolo

OTÁZKY 3. kola část A

autor: Mgr. Miroslav Stulák

Dopíšte do textu chybějící údaje.

- 1) Zlomovým momentem byla smrt sovětského vůdce Josifa Stalina v ..... (měsíc) 1953. O několik dní později umírá také první muž Československa ..... + ... (jméno + příjmení). Jeho nástupcem se stal tehdejší předseda vlády ..... + ... (jméno + příjmení). Toho zas nahradil ve funkci předsedy vlády ..... + ... (jméno + příjmení), tehdejší ..... (vládní funkce) a předseda slovenských ..... Vedle něho si stále silnější pozici budoval ..... + ... (jméno + příjmení), který po zrušení funkce předsedy komunistické strany zasedl do křesla ..... (stranická funkce) ústředního výboru strany, tedy zastával nejvyšší stranickou funkci
(literatura: kol. autorů, Slovenské dejiny od úsvitu po súčasnosť, Perfekt 2015, str. 443)
- 2) Při slavnostním zahájení XVII. olympijských her v ..... pochodovalo 120 sportovců z naší země, ale výsledky takové účasti neodpovídaly. Tři zlaté vybojovali gymnastka Eva ..... na ..... (disciplína), boxer Bohumil ..... a veslařský dvojskif Václav ..... a Pavel .....
(literatura: Kronika českých zemí 1939-1967, Fortuna, str. 781)
- 3) Novotného pozici v čele strany a státu rozkolísal IV. sjezd československých ..... . Pokus Novotného o zásah proti literátům v létě ..... (rok) ztroskotal na nedostatku podpory uvnitř samotné ..... (strana). První tajemník znervózněl. Koncem srpna se zcela zdiskreditoval před slovenskými komunisty, když při návštěvě v ..... (město) odmítl převzít dary od představitelů ..... (organizace), kteří mu předtím připomněli neřešenou slovenskou otázku, a ze setkání s nimi uraženě odešel. Takové chování mu nemohlo na Slovensku projít. Z řad slovenských komunistů poprvé zazněl požadavek na oddělení nejvyšší ..... a ..... funkce.
(literatura: František Emmert, Průvodce českými dějinami 20. století, Clio 2012, str. 242)

OTÁZKY 3. kola část B

Přiřadte k osobnostem jejich data úmrtí.

rok: 1949, 1950, 1952, 1957, 1962

Vlasta Burian	Vladimír Clementis	Vavro Šrobár	Antonín Zápotocký	Heliodor Píka

OTÁZKY 3. kola část C

Spojte jednotlivé pojmy tak, aby spolu jednoznačně logicky souvisely. Přiřazené pojmy lze použít jen jednou.

1) mandelinka bramborová	A) Rodinné trampoty oficiála Tříšky
2) Karel Zeman	B) Dukla Praha
3) Jan a Jindřich Pospíšilové	C) Cesta do pravěku
4) Ján Popluhár	D) emigrace
5) Saša Rašilov	E) Černínský palác
6) Pavol Gojdič	F) kolová
7) Josef Masopust	G) „americký brouk“
8) Ája Vrzáňová	H) amnestie (r. 1960)
9) Vladimír Clementis	I) řeckokatolická církev
10) Gustáv Husák	J) Slovan Bratislava

- 1 + ...
2 + ...
3 + ...
4 + ...
5 + ...
6 + ...
7 + ...
8 + ...
9 + ...
10 + ...

OTÁZKY 3. kola část D

Napište alespoň příjmení osobnosti na obrázku.

foto 1: .....

foto 2: .....

foto 3: .....

foto 4: .....

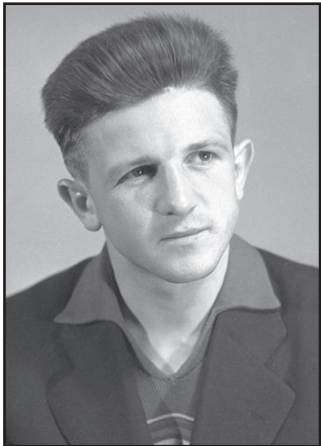

foto 5: .....

foto 6: .....

foto 7: .....

foto 8: .....

foto 9: .....

OTÁZKY 3. kola část E

Přiřadte roky k událostem: rok - 1950, 1954, 1958, 1960, 1967

Národní shromáždění schválilo novou československou ústavu.	Gustáv Husák je odsouzen na doživotí v procesu s tzv. buržoazními nacionalisty.	V Bruselu začala světová výstava EXPO.	V Praze byla zatčena část čs. hokejové reprezentace za „protistátní řeči“.	Policie rozehnala demonstraci studentů ze strahovských kolejí.

OTÁZKY 3. kola část F

K dobovým dílům napište alespoň **příjmení** autora.

- 1) **Krútnava** (opera) .....
- 2) **Žert** (román) .....
- 3) **Smrt si říká Engelchen** (román) .....
- 4) **Romeo, Julie a tma** (novela) .....

počet bodů: _____

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI 3. kola

část A

1. věta: březnu + Klement + Gottwald + Antonín + Zápotocký + Viliam + Široký + místopředseda vlády + komunistů + Antonín + Novotný + 1. tajemníka

2. věta: Římě + Bosáková + kladině + Němeček + Kozák + Schmidt

3. věta: spisovatelů + 1967 + KSČ + Martině + Matice slovenské + stranické + státní

část B

Vlasta Burian	Vladimír Clementis	Vavro Šrobár	Antonín Zápotocký	Heliodor Píka
1962	1952	1950	1957	1949

část C

1 + G, 2 + C, 3 + F, 4 + J, 5 + A, 6 + I, 7 + B, 8 + D, 9 + E, 10 + H

část D

1)	František Dibarbora	6)	Heliodor Píka
2)	Karol Bacílek	7)	Antonín Novotný
3)	Jaroslav Heyrovský	8)	Viliam Široký
4)	Jiřina Jirásková	9)	Olga Fikotová
5)	Ján Zachara		

část E

Národní shromáždění schválilo novou československou ústavu.	Gustáv Husák je odsouzen na doživotí v procesu s tzv. buržoazními nacionalisty.	V Bruselu začala světová výstava EXPO.	V Praze byla zatčena část čs. hokejové reprezentace za „protistátní řeči“.	Policie rozehnala demonstraci studentů ze strahovských kolejí.
1960	1954	1958	1950	1967

část F

Krútnava (opera)	:	Eugen Suchoň
Žert (román)	:	Milan Kundera
Smrt si říká Engelchen (román)	:	Ladislav Mňačko
Romeo, Julie a tma (novela)	:	Jan Otčenášek

(pozn.: postačují **zvýrazněné odpovědi**)